

GAZETA ŻŁOBKOWA

NR 3 / 2026

Drodzy Rodzice,

przypominam, że w dniach od 3 do 19 marca 2026 r. składamy do sekretariatu danego oddziału potwierdzenia woli przedłużenia pobytu dziecka w żłobku lub rezygnacji od dnia 1 września 2026 r.

Przypominam, że zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3:

art. 2 pkt 3. „Opieka nad dzieckiem może być sprawowana do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym.”

art. 2 pkt. 4. „W przypadku, gdy dziecko, które ukończyło 3 rok życia umieszczone jest w żłobku lub klubie dziecięcym albo jest objęte opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna, rodzice tego dziecka, są zobowiązani do złożenia podmiotowi prowadzącemu opiekę oświadczenia o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym.”

W tym numerze Gazetki żłobkowej artykuł na temat konfliktów między dziećmi i zachowań rodziców na spory między dziećmi. Zachęcam do przeczytania.

*Elżbieta Orzechowska – Filipczyk
Dyrektor Żłobka Miejskiego
w Jaworznie*

„Konflikt pomiędzy dziećmi – jak mediować zamiast sędziować”

1. Wprowadzenie – konflikt jako naturalny element rozwoju małego dziecka.

Konflikt w pracy z dziećmi żłobkowymi bywa postrzegany przez dorosłych jako zjawisko niepożądane, zakłócające spokój grupy i wymagające natychmiastowej interwencji. Tymczasem z perspektywy rozwojowej jest on jednym z najbardziej naturalnych doświadczeń społecznych. Dzieci w wieku żłobkowym dopiero uczą się: współdzielenia przestrzeni, dzielenia się przedmiotami, rozpoznawania emocji swoich oraz innych osób, regulowania własnych impulsów.

To okres intensywnego kształtowania tożsamości, autonomii i poczucia sprawczości. Konflikt pojawia się wtedy, gdy **zderzają się potrzeby**, takie jak potrzeba posiadania zabawki, potrzeba bliskości dorosłego, potrzeba wpływu lub chęć utrzymania kontroli nad sytuacją.

Tradycyjnie dorosły, pełniąc rolę „rozstrzygającego”, dąży do szybkiego zgaszenia sporu poprzez osąd: kto ma rację, a kto jej nie ma. Takie działania mogą wprawdzie doprowadzić do natychmiastowego „uspokojenia” sytuacji, lecz jednocześnie pozbawiają dzieci okazji do uczenia się kluczowych kompetencji społecznych. Mediacja stawia zupełnie inną perspektywę — **dziecko staje się podmiotem dialogu, a nie jego przedmiotem**.

2. Mediacja a sędziowanie.

Sędziowanie oznacza: ocenić, wskazać winnego, narzucić rozwiązanie. Mediacja natomiast polega na tym, że dorosły:

- **przestaje być arbitrem**, a staje się mediatorem rozmowy,
- **nie rozwiązuje konfliktu za dzieci**, lecz pomaga im stopniowo nabywać tę kompetencję,
- tworzy warunki do komunikacji, choćby uproszczonej, adekwatnej do wieku.

W pracy z dziećmi żłobkowymi mediacja ma charakter **prosty, krótkofalowy i wspierający**, ale jej znaczenie jest długoterminowe. To właśnie w tym okresie rozwijają się pierwsze fundamenty empatii, współpracy oraz odpowiedzialności za relacje. Dzieci w tym wieku często komunikują emocje poprzez zachowanie — płacz, krzyk, wyrywanie, popychanie. Rolą mediatora nie jest karanie reakcji emocjonalnej, lecz **pomoc w przekierowaniu jej w formy bezpieczne i społecznie akceptowalne**.

3. Kontekst rozwojowy.

Z perspektywy psychologii rozwoju dziecka w pierwszych latach życia charakteryzuje:

- egocentryczne myślenie (świat widziany wyłącznie z własnej perspektywy),
- ograniczona zdolność do odraczania potrzeb,
- brak pełnej dojrzałości układu emocjonalnego i nerwowego,

- słabo rozwinięte kompetencje językowe.

Dlatego konflikty u tak małych dzieci: są gwałtowne ale krótkie, często wynikają z drobnych bodźców, mają charakter impulsowy, nieintencjonalny.

Warto podkreślić, że **brak umiejętności współdzielenia nie oznacza braku dobrej woli** — oznacza jedynie etap rozwojowy. Zadaniem mediatora jest wspieranie dzieci w przechodzeniu przez ten etap w sposób dla nich bezpieczny i zrozumiały.

4. Etapy mediacji w grupie żłobkowej.

Stabilizacja emocji i poczucie bezpieczeństwa.

Przed przystąpieniem do rozmowy konieczne jest: obniżenie napięcia emocjonalnego, zapewnienie dzieciom fizycznej bliskości dorosłego, zastosowanie spokojnego tonu głosu. Dziecko nie jest w stanie uczestniczyć w rozmowie mediacyjnej, dopóki jego układ emocjonalny znajduje się w stanie silnego pobudzenia. Czasami pierwszym krokiem mediacji jest... **cisza, bliskość i oddech.**

Wspólne poszukiwanie rozwiązania.

Rozwiązanie nie musi być skomplikowane. Czasami wystarczy: zamiana ról, krótka naprzemienność („teraz on 2 minuty, potem ty”), znalezienie alternatywnej zabawki. Najważniejsze jest, że **decyzja nie spada z góry**, lecz powstaje we współdziałaniu dzieci. To buduje fundament ich poczucia wpływu na relacje.

5. Korzyści mediacyjnego podejścia.

Opiekun, stosując mediację zamiast sędziowania, wspiera:

- rozwój kompetencji emocjonalnych,
- budowanie zaufania w relacji dorosły – dziecko,
- kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowania,
- osłabianie mechanizmów agresji i wyuczonej bezradności.

Z czasem dzieci zaczynają **internalizować wzorce komunikacji**, próbując same:

- mówić „chcę”, zamiast zabierać,
- prosić, zamiast popychać,
- czekać, zamiast wymuszać.

Takie przemiany nie zachodzą jednorazowo — są wynikiem konsekwentnej, powtarzalnej pracy środowiska opiekuńczego.

6. Typowe błędy dorosłych w sytuacjach konfliktowych.

W praktyce obserwuje się szereg reakcji, które mimo dobrych intencji utrudniają proces wychowawczy, m.in.: natychmiastowe wskazywanie winnego, uogólnienia typu „zawsze to robisz”, zawstydzanie lub porównywanie do innych dzieci, pozorne „zamiatanie konfliktu pod

dywan”. Takie działania uczą dziecko jedynie **unikania konsekwencji**, a nie budowania dojrzałych strategii radzenia sobie z emocjami i relacjami.

7. Mediacja jako element kultury pedagogicznej w żłobku

Mediacja nie jest jednorazową techniką, lecz elementem kultury pracy zespołu:

- wymaga spójności zachowań opiekunów,
- konsekwencji,
- świadomości, że każde spotkanie konfliktowe jest procesem edukacyjnym.

W dłuższej perspektywie tworzy **środowisko szacunku, bezpieczeństwa i podmiotowości**.

8. Dlaczego mediacja jest szczególnie ważna w żłobku.

Dzieci żłobkowe dopiero uczą się rozpoznawania i regulowania emocji. Nie potrafią jeszcze przewidywać konsekwencji swoich działań ani jasno komunikować potrzeb. Nie chodzi o to, by dzieci same „dogadały się” za wszelką cenę, lecz by stopniowo uczyły się że konflikt można przejść w sposób spokojny i zrozumiały. Mediacja daje im język i schemat działania, z którego będą korzystać przez kolejne lata.

9. Refleksja końcowa.

Konflikt między dziećmi nie jest porażką wychowawczą, lecz naturalnym i potrzebnym doświadczeniem rozwojowym. To właśnie w takich sytuacjach dziecko uczy się:

- rozpoznawać własne emocje,
- rozumieć perspektywę drugiej osoby,
- budować relacje oparte na dialogu, a nie sile.

Bo dzieci nie potrzebują sędziego. Potrzebują przewodnika, który pokaże im, że nawet trudne emocje i spory można przeżyć w sposób bezpieczny i pełen szacunku. Mediacja zamiast sędziowania stanowi **dojrzałą i świadomą odpowiedź pedagogiczną**, szczególnie w środowisku żłobkowym, gdzie kształtują się pierwsze nawyki społeczne i relacyjne.

